

M. Folch y Torres

QUETTO

AS DE COMEDIA (Un acte)

3847

DUETTO

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

DUETTO

PAS DE COMEDIA

UN ACTE

ORIGINAL DEN

MANEL FOLCH Y TORRES

Estrenat al TEATRE CATALA instalat al de ROMEA, la nit

del 8 de Maig de 1906

BARCELONA

LLIBRERIA BAGUÑA

Cardenal Casañas, 4

1906

Aquesta obra es propietat del seu autor y ningú sense'l seu permís podrà reimprimirla ni traduir-la.

La «Sociedad de Autores Españoles» está encarregada de cobrar els drets de representació.

Queda fet el dipòsit que la llei senyala

PERSONATGES

LA TULA.—Senyoreta de casa bona; 23 anys. Instruída: instrucció d'adorno; educada: educació aparatosa y superficial. Caritxosa, moaquera y ab tendència a la irascibilitat, emprò, de sensibilitat refinada y de fons naturalment bó. Molt elegant y preumida: vesteix un *deshabillé* pretenció.

EN LLUIS.—Cosí de la *Tula*; 25 anys. Fa les primeres armes com advocat. Més sólidament instruit y educat que la seva cosina; xixelebrat a estones y avesat a jugar la ironía. En mitg de tot, un gran xicot. Poch cuidadós de la seva persona sense arribar, ni de molt, al extrém d'anar brut ni malforjat. Vesteix trajo d'americana de color fosch; abrich; barret fort. Porta bastó.

UN CRIAT, que no parla per prudència.

REPARTIMENT

PERSONATGES	ACTORS
LA TULA.	<i>D.ª Carme Farque.</i>
EN LLUIS.	<i>D. August Barbosa.</i>
UN CRIAT.	<i>N. N.</i>

Direcció escènica: D. AUGUST BARBOSA.

L'acció a Barcelona.—Epoca actual.
Punt de vista, el del Director.

ACTE UNICH

612216

DECORACIÓ

Salonet de piano ricament amoblat. Porta al fons que te accés a la sala de respecte. Un portier separa abdués habitacions. Balcó a la dreta ab galería y cortinatjes. A la esquerra'l piano y adjunt el *sinfonier* plé de papers de música. Una taula de saló al mitg, ab llibres d'enquadernacions luxoses; menester pera escriure, un porta-retrats, etc. Ben distribuíts per la escena, qu'estarà encatifada, una *chaise-longue*, un confident, dues bu taquetes y cadires auxiliars. En un recó, el bust d'un músich famós assobre d'una columna. Per les parets, un parell de fotogravats reproduint els retrats de bons mestres; algun quadro al oli; un *étagère* ab *bibelots* de preu.

Es al hivern.

ESCENA ÚNICA

LA TULA Y EN LLUIS

Al aixecarse'l teló la Tula preludeja al piano l'aria de baix del darrer acte de «La Bohème». Al cap de poca estona en Lluís entrarà per la porta del fons ab totes las precaucions pera no ser sentit, y, després de treures el barret y l'abric, que juntament ab el bastó deixarà assobre d'una cadira, anirà a colocrarse dissimuladament a darrera de la Tula, atacant el cantable a tota veu en el moment oportú.

EN LLUIS

(Cantant.) «Vechia zimarra»...

LA TULA

(Xisclant ab molt esverament y posantse ràpidament dreta, sobtada per l'ensurt.) ¡Ah!... ¡Ah!...

EN LLUIS

(*Trencantse de riure.*) Perdona, noya. Si hagués sapigut que t'havías d'espantar tant...

LA TULA

(*Corpresa encara per l'esglay.*) ¡Ay! ¡Ay quin «susto»!

EN LLUIS

(*Encara rient.*) Dispensa, cosineta.

LA TULA

(*Exagerada.*) Ha sigut un espant de mort. ¡Ay! ¡Ay!

EN LLUIS

(*Irònich.*) Vaja, que no n'hi ha pera tant. ¿Tan malament canto?

LA TULA

(*Enfadada.*) Poca solta, més que poca solta...

EN LLUIS

(*Seguint la broma.*) Be; ¿y quina culpa'n tinch jo de que'ls teus nervis siguin tan excitables?

LA TULA

¡Beneit!...

EN LLUIS

(*Mofeta.*) Ja pots seguir, ja, que no ho faré correr que t'has encarinyat ab «La Bohême.» Podràs ben ferte la wagnerista després devant de les teves relacions intel·ligentes.

LA TULA

(*Exasperada.*) ¡T'odio!

EN LLUIS

(*Ab flemma*). Ja ho sabia.

LA TULA

¡Te detesto!

EN LLUIS

Ja ho sabia.

LA TULA

¡T'aborreixo!

EN LLUIS

(*Aixecant més el diapassó de la veu.*) Ja ho sabia.

LA TULA

(*Ab exaltació continguda.*) ¿Y'm podrías dir per què t'has atrevit a entrar fins aquí dins sense anunciar-te?

EN LLUIS

(*Irònic.*) Dóna, pera donarte una sorpresa.

LA TULA

¿Y si m'haguessis trobat que no estava visible?

EN LLUIS

Si no haguessis estat visible ja no t'hauria vist.

LA TULA

(*Ab mofa*). Graciós...

EN LLUIS

Més que tu...

LA TULA

¿Y no'm dirás a què dech l'honor de semblant visita?

EN LLUIS

Prou, «vaya» si t'ho diré: venía de pur compliment.

LA TULA

Aixó no calia que m'ho diguessis; prou que s'ha vist els que has fet pera introduirte fins a la saleta.

EN LLUIS

Ah, si; havia de demanarte audiència ab memorial si coneixes.

LA TULA

Tu pots péndretho a mofa, pero permètem que't digui que'l teu procedir ha sigut incorrectíssim.

EN LLUIS

(*Indiferent.*) «Bueno.»

LA TULA

(*Pujant de tò.*) Y molt inconvenient.

EN LLUIS

(*Flemàtich.*) «Bueno.»

LA TULA

(*Ja cridant, molestada per la tranquil·litat d'en Lluís.*)
¡Y propi d'un «cochero!»

EN LLUIS

(*També cridant.*) «¡Bueeeno!...»

LA TULA

(*Molt excitada.*) Y pera acabarme d'exasperar no més me faltava veuret ab aquet paper de tant se m'endona que avuy te portes après.

EN LLUIS

Aixó si qu'es cert, cosineta; avuy he vingut ab el propòsit de no enfadarme ab tu per agraviadora qu'estiguis. Avuy vinch en sò de pau, «Tulita,» tan en sò de pau que fins penso proposarte que concertem un armistici.

LA TULA

(*Ab sorna.*) ¿Y aixó, cosinet?

EN LLUIS

Ja veuràs, de primer dígam ahont són els oncles.

LA TULA

¿Els papàs? Són fòra.

EN LLUIS

Ho sento, perque pera exposar concretament l'objecte de la meva visita necessito qu'ells siguin presents aquí.

LA TULA

(*Irònica y encuriosida.*) ¿Y quin es—si's pot saber—el motiu de tanta formalitat?

EN LLUIS

(*Ab afectació còmica.*) «Curiosidad, de mujer tienes el nombre,» que diu el poeta; no se quin, pero aixó ho ha d'haver dit un poeta.

LA TULA

(*Afectant indiferencia.*) ¡Pretenciósl... Les teves coses m'interessen tant com res, veyes que't digui.

EN LLUIS

Ja, ja; qui no't conegui que't compri. Com si no'm constés que la tafanería es una de les teves flaques, (*Accentuant la expressió*) de les teves moltes flaques.

LA TULA

¡Ay, pobre minyó!

EN LLUIS

¿Que't creus que no t'ho coneix qu'estàs frisant pera fermho saltar?

LA TULA

¡Y tal! Figúrat si me'n preocupo de tu ni dels teus assumptos, que m'entorno al piano com si aquí no hi hagués ningú. (*Va a assegures davant del piano, fent una escala avans de disposarse a tocar.*)

EN LLUIS

Com vulguis, pero lo que't demano es que no tornis a tocar «La Bohême.» No m'agrada la música llepissosa.

LA TULA

¿Si? Donchs fas be d'advertirmho. (*Se posa a tocar novament l'aria de la «zimarra,» que canta a mitja veu.*)

EN LLUIS

¡Y dali! ¿Vols ferme'l favor de girar full?

LA TULA

Prou, prou. (*Interpretant maliciosament al peu de la lletra el prech d'en Lluís, després de fullejar la partitura's posa a tocar un altre passatge dels més coneguts de la mateixa òpera.*)

EN LLUIS

¿Que't pensas que me'n aniré? ¿que't veuràs lliure de la meua odiosa presencia? (*Pausa.—Veient que la Tula segueix tocant sense ferli cas.*) ¿Si? Donchs preparat a sentir l'acompanyament. (*Se posa a cantar un tros de la sarsuela*

de moda més bullanguera, pujant de tò la veu a mida que la Tula toca més fort, tot acompanyantse picant assobre la taula ab el porta-retrats o qualsevolga altre objecte que tingui a mà. A la fi's cansa y para de fer soroll, acudíntseli un altre medi.) ¿Ni aixís? Ja veuràs, donchs.

(Se treu un «cigarro puro» de la butxaca, qu'encén y's posa a fumar a grans pipadas llensant intencionadament el fum en direcció d'allà ahont es la Tula, la qui tús, molestada.)

LA TULA

(Furiosa.) ¡Això es inaguantable! Fes el favor d'apagar el «cigarro.»

EN LLUIS

(Seguint fumant tranquilament.) Ara hi corro.

LA TULA

(Determinada.) ¿Si? Donchs ja pots anar fumant. *(S'aixeca resoluta y va a obrir el balcó de bat a bat motivant las protestas d'en Lluís qui s'aixeca'l coll de l'americana molestat per l'aire.)*

EN LLUIS

Ab aquesta no hi comptava. ¡Quin aire més fret! Tanca'l balcó desseguida que'm faràs encostipar.

LA TULA

De primer apaga tu'l «cigarro.»

EN LLUIS

No; primer ajusta tu'l balcó.

LA TULA

Mentres no llensis tu'l «cigarro...»

EN LLUIS

Veurás; toquéu y toquéu: tu ves ajustant y jo aniré llensant el «puro;» al unísson, ¿sabs? que no me'n fio de tu.

LA TULA

Ni jo tampoch. (*A mida que la Tula va ajustant el balcó a poch a poch y ab recel de ser traida per en Lluís, aquct, ab no menys precaució y sense perdre de vista els moviments de sa cosina, va acostantse a la escupidora acabant per llensarhi'l «cigarro» quan la Tula ha enllestit la seva operació.*)

EN LLUIS

«Bueno.»

LA TULA

Y ara ¿qué?

EN LLUIS

Rès; no haventhi'ls teus papàs, rès.

LA TULA

Tu mateix. (*Agafa un llibre d'assobre la taula y's posa a llegir displicentment. En Lluís fa lo mateix.*)

EN LLUIS

(*Pel llibre que ha agafat.*) Ah, «La Divina Comedia» en el text original. Ja m'agrada. (*A la Tula.*) ¿Ah, que may l'has acabada de llegir? Es una obra que no falta a cap casa y de la que tothom ne parla però que ningú llegeix. Tu també la deus trobar pesada ¿oy?

LA TULA

(*Aspra*) No tant com a n'a tu.

EN LLUIS

Gracies.

LA TULA

No hi ha de què.

EN LLUIS

(Després de fullejar el llibre y llegint ab veu alta y ab si es no es d'afectació declamatoria.)

Per me si va nella ciutat dolente,
Per me si va nell'eternal dolore,
Per me si va tra la perduta gente.»

LA TULA

¿Vols fe'l favor de quedartho pera tu?

EN LLUIS

Callo. *(Se queden tots dos com si llegissin, pero no's permen de vista, fins que les seves mirades acaben per trobarse.)*

LA TULA

¿Per què'm mires?

EN LLUIS

¿Jo? Tu ets la que m'has mirat primer a mi.

LA TULA

(Despreciativament.) Potser si que t'ho penses. ¿Jo a? Gran cosa veuria; com no fos alguna solfa a la roba algun botó que't penja; deixat, més que deixat.

EN LLUIS

No tant com tu, presumida; si fins quan vesteixes estar per casa vas d'onze mil agulles.

LA TULA

¿Y a tu què, veyam?

EN LLUIS

A mi rès, però m fa gracia vèuret tan empenyada en ser bufona. Com si no se't conegués que si fas la cintura prima es a copia d'estrènyet la cotilla y que si tens e cutis fi a can Lafont ja saben lo que't costa.

LA TULA

(*Enfadada.*) ¡Lluis!

EN LLUIS

(*Estrafentla.*) ¡Tula!

LA TULA

(*Imperiosa.*) Te prohibeixo—¿sents?—te prohibeixo que t'atreveixis a parlar de mí en semblant forma.

(*Tranzició.*) Y a propòsit, els papàs tenen un recade pera donarte.

EN LLUIS

¿A mí?

LA TULA

Si, ara es a tú que't pica la curiositat.

EN LLUIS

Gens ni mica, noya.

LA TULA

Si, ja, dissimula... Pero no t'ho faré guar jo, no. E cosa meva ¿sabs? Y que no será mal «rapa-polvo» el que passin els papàs.

EN LLUIS

(*Irònich.*) ¡Gairebé'm faràs agafar por!

LA TULA

Ja ho sabem, home, qu'ets valent, que a tu rès t'esbanta, però lo qu'es els días de reunió que no pensis pas costarte més.

EN LLUIS

Ah, vaja, ja hi caich; es per alló del día del Sant del oncle ¿oy? Ja t'ho han hagut de contar.

LA TULA

Potser del papà'n faràs més cas.

EN LLUIS

Però si l'acudit va ser molt celebrat, si tothom va riurehi qui sab-lo!

LA TULA

Just, a la meva esquena.

EN LLUIS

«Alto;» no dich que's riguessin de tu sino del meu chiste.» Al cap-de-vall el cas no tenia res de particular: ixó de que després d'un «cotillón» tan desenfrenat com a ser aquell, una senyoreta s'acalori y ab la calor se li agromollin un xich els «polvos,» es cosa que li pot passar qualsevol.

LA TULA

Per això mateix, que no era cas de dir, com vas dir a colla dels teus amichs, que jo era un «refrán en acción.»

EN LLUIS

Si: «de aquelles polvos nacieron estos lodos,» però'm sembla que la broma no es pera pèndressho tan a la valenta.

LA TULA

¡Tu diràs!... ¿Quína necessitat ne tenia ningú de saber si jo gastava o no gastava «polvos»?

EN LLUIS

(*Rient.*) ¡Per l'amor, de Deu, «Tulita!» ¿Que potser te creyes durho amagat? Aquestes coses se porten a la cara.

LA TULA

(*Molestada per la broma d'en Lluís.*) Lo que t'haig de dir, Lluís, es que això no pot durar, que cada día estàs més inconvenient y que jo no puch seguir tolerant...

EN LLUIS

Anem a torna jornals, cosineta; de tota la vida que'ns la portem aquesta cordialíssima antipatía.

LA TULA

Tu'n tens la culpa.

EN LLUIS

¡Jo? ¿Dius que jo?... Tu no haguessis comensat de menuda escuantme tots els cavalls de cartró y aixafantme tots els soldats de plom que'm podies arreplegar.

LA TULA

Tu no m'haguessis trossejat les nines que'm compraven. (*Ab sentiment ingénu.*) Encara recordo aquell magnífich «bebé» que deya «papá y mamá» y que va morir a mans teves al cap de quatre días de tenirlo.

EN LLUIS

(*Ricnt.*) ¡Fugiu! ¡Un infanticidi!

LA TULA

Encara'l guardo al armari mirall, ab el cap tot esbo-
cinat.

EN LLUIS

¡Horror! Fesli fer un cap nou.

LA TULA

(*Ab rabietta.*) A tu te'l faría si pogués.

EN LLUIS

(*Ab serietat fingida.*) ¿Veus? Aixó sí que trobo qu'es
una inconveniència.

LA TULA

Donchs mira, encara m'ho hauries d'agrahir perque'l
que ara tens, gracies que servís pera pom d'escala.

EN LLUIS

(*Fentse'l ressentit.*) ¡Cosina!

LA TULA

¡Cosí!

EN LLUIS

Quan te poses agresiva no sospeses les paraules tu.

LA TULA

Si no t'acomoda vesten.

EN LLUIS

Ja fóras capassa, ja, de trèurem de casa teva.

LA TULA

¿Si'n fóra? Ara ho vas a veure.

EN LLUIS

¡Y cà!

LA TULA

¿Que no? (*Toca'l polsador del timbre elèctrich.*) Ara vindrà en Joan y li donaré l'encàrrech de que t'acompanyi fins a la porta. (*Entra'l criat pel fons.*)

EN LLUIS

(*Ab naturalitat, al criat.*) Joan, fassi l favor de portarme una copeta de Jerez; ab un parell de melindrets ¿sab? (*El criat se'n va.*)

LA TULA

(*Estupefacta.*) ¿S'ha vist may en lloch semblant cinisme?

EN LLUIS

(*Afectant ressentiment.*) Cregues que m'ha ofés molt, Tula, aixó de que tractessis de tréurem. Si ho sapigués el teu papà que s'anava fer semblant afront a mí, al fill del seu germà gran. ¡Quín disgust pobre «tiet!» ¿Que't creus que a mí se'm treu aixís com aixís d'aquesta casa?

LA TULA

(*Ab intenció.*) Oh, ja ho veig, ja. (*Entra'l criat portant en una safata l'ampolla del Jerez, una copeta y un platet ab melindros.*)

EN LLUIS

Ah, el Jerez.

(*Al criat, senyalantli la taula.*) Déixil aquí mateix. (*El*

riat se'n va després d'obehir l'ordre den Lluís.—Pausa.
—En Lluís s'ompla la copa oferintla irònicament a la
veva cosina.)

¿Ets servida, cosineta? (*La Tula no respon girant la
cara ab enuig al seu cost.*)

¿No? Donchs tu mateixa. (*Va sucant melindros ab tota
atxassa, bebent després a glopets y assaborint el ví ab
ruhiment.*) Es riquíssim. Cregues que'm convenia un
liquet referme perque avuy a dinar no he menjat gaire.
Ja fa dias que'm resseno de desgana.

LA TULA

(*En tò de burla.*) Deus estar enamorat.

EN LLUIS

T'hi afines, noya.

LA TULA

No'm fassis riure.

EN LLUIS

¿No t'ho creus? Donchs mira, no volía dirten rès, però
justament es això lo que m'ha portat aquí.

LA TULA

(*No creguentho.*) ¿De debò?

EN LLUIS

Y tan de debò que'm caso, veyes.

LA TULA

(*Rient.*) Mira, cregues que devegades fins arribo a tro-
parte graciós.

EN LLUIS

May menos que'm comenses a reconèixer qualitats,

però es alló que diuen al «Tenorio:» «Tarde en vano tu fe ciega acude al cielo, Tulita.» Perque lo qu'es d'aquí en lo successiu deixaré de serte insoportable; vuy dir, que aviat me perderàs de vista.

LA TULA

¿Que potser t'has enamorat d'alguna prímpcesa xina y't tocarà anar a viure ab els sogres?

EN LLUIS

Te tornes a cremar, però la prímpcesa dels meus pensaments no es de tan enllà. L'oncle de Madrid m'escríu proposàntmela com a un excel·lent partit y jo, vaja, que m'he decidit a donar el cop de cap.

LA TULA

(*Mitg creyentsho, però encara recelant.*) ¿Que la coneixes?

EN LLUIS

Ja ho crech; me la varen presentar quan vaig ser allí a fer el doctorat, y, mirat, ja'm va semblar que no li era indiferent.

LA TULA

(*Dissimulant, mes ab un lleuger tò de despit.*) Mira, mira; si que t'ho portaves callat... ¿Es morena o rossa?

EN LLUIS

No te preferencies; es queda a un entremitg: es castanya.

LA TULA

(*Intentant assegurar-se de la veritat.*) Vaja, si; que't volen donar la castanya o que tu vols donàrmela a mi.

EN LLUIS

(*Formalment.*) Tan recert que va de serio.

LA TULA

(*Més recelosa cada vegada.*) ¿Y quin tipo es?

EN LLUIS

(*Senyalantho, molt ponderatiu.*) Figúrat un tipo ab una cintureta aixís, ab un nasset aixís, ab una boqueta aixís y ab uns peuets aixís.

LA TULA

(*Rient, un si es no es forsada.*) Donchs digues que te l'hauràs de mirar ab microscopi aquesta miniatura.

EN LLUIS

Si, si; tu ves rient. A més te un'altra excel·lent condició y es un pare ficat en política que a Madrid se'n fa molt cas. Mira, l'oncle'm diu que si se férmel meu fins podria arribar a ministre.

LA TULA

¡Vaja! ¿Y de quin ministeri?

EN LLUIS

Si jo pogués triar me quedaria ab el de Gracia y Justicia.

LA TULA

No hi veig la gracia.

EN LLUIS

Ni la justicia tampoch, pero d'altres de més tontos que jo hi han arribat a ministres a Espanya. A més, com que soch advocat...

LA TULA

Sense causes.

EN LLUIS

No tant, no tant; mirat, ahir vaig informar a l'Audiència.

LA TULA

(*Despreciativament.*) D'ofici.

EN LLUIS

D'ofici, però vaig tenir un éxit «forense» que'm fa la carrera. Calcula quina gloria: vaig posar un criminal al carrer que li demanavan pena de mort, y que'l delicte era provat per tots cantons.

LA TULA

(*Ab ironia.*) «¡Vaya» un honra!

EN LLUIS

Un assassinat ab totes les agravants. No més te tinch de dir que'l delinqüent havia mort a la seva sogra, primer enverinantla ab mistos, després la va escanyar y per fi de festa li va clavar set punyaladas y dos «tiros.»

LA TULA

¿Y com el van absoldre a un bona-pessa aixís?

EN LLUIS

Aqui del meu talent. Me vaig inventar una eximent no prevista fins ara per la jurisprudencia.

LA TULA

¿Y quina es aquesta eximent?

EN LLUIS

La eximent de gendre. Vaig provar ab tota mena d'arguments que'l processat havia obrat en defensa propria, portant el convenciment al Jurat de que si'l gendre no hagués mort a la sogra, la sogra hauría mort al gendre.

LA TULA

¿Y com l'hauría mort?

EN LLUIS

(*Ab formalitat cómica.*) Ab l'arma de totes les sogres: disgustos.

LA TULA

(*Tornant als recels d'avans.*) Essent aixís, si que la teva promesa se podrà ben alabar de tenir un home de porvenir.» Ab gaires éxits com aquet aviat hauríen de llegar tots els presiris per falta de concurrencia.

EN LLUIS

Si, tu ves fent brometa y ja m'ho sabrás dir.

LA TULA

(*Ab cert deix de despit.*) Be'm deuràs convidar a casament.

EN LLUIS

No'n faltaría d'altra.

LA TULA

(*Seriament.*) ¿Y es aixó lo que venies a dir als papàs?

EN LLUIS

(*Fa del tot formalisat, mes sense acritut.*) Justament, y a pregarte a tu de passada que concertessim una pau definitiva. Ja compendrás que a la teva futura cosina potser no li produiría gaire bon efecte que tot el día es-

tiguéssim barallantnos, per més que ni a tu ni a mi en passí del coll l'«enfado» ¿oy, cosineta?

LA TULA

(*Cada vegada més neguitosa y cohibida per un sentiment estrany com de gelosía dissimulada.*) Per mi...

EN LLUIS

Si sapiguessis les vegades que m'ho he preguntat a mi mateix perque tu y jo hem d'estar sempre com a gat y gos portantnos la voluntat que'ns portem, perque suposo que tu no m tens cap malícia ¿oy, Tula? Y, mira, fins alguns cops he provat de no ser tan agresiu ab tu y de no ferte tant la contra, però no he pogut estarhi gaire temps aixís. No sé, quan no'ns barallem me sembla que estiguem renyits.

LA TULA

(*Fa completament torbada.*) Si; es clar que potser es aixó.

EN LLUIS

(*Parant esment en el posat de la Tula.*) ¿Què tens? Fas una mena de posat...

LA TULA

(*Fingint malament.*) Rès, rès no tinch.

EN LLUIS

Si, si; a tu t passa alguna cosa.

LA TULA

Deu ser la sorpresa... la sorpresa... (*Ràpidament y ab efusió.*) Perque suposo que no m'ho dius de broma ¿oy? aixó de que t cases.

EN LLUIS

¿De broma? ¡Y ara! (*Donantli una carta que la Tula arreplega, posantse a llegirla avidament mentres en Luis va parlant.*) Te, llegeix tu mateixa la carta del oncle; ja l'he contestada acceptant en principi. Veuràs, ja tinc vint y cinch anys; la mamà—pobra mamà—d'ensà que'l papà va morir, que no ha fet rès més de bo, y, vaja, que trobo qu'es indispensable que jo'm casi, malgrat que no més perque ella pugui viure més acompanyada tingui qui's cuidi del govern de la casa. ¿Què't sembla tu?

LA TULA

(*Que ha acabat de llegir la carta, donant vives mostres d'excitació.*) ¿M'ho preguntes pera que t'hi dongui la meua aprovació o vols que't parli ab tota franquesa?

EN LLUIS

Ab tota franquesa: parla.

LA TULA

(*Ab un exabrupte desfogant la seva nerviositat continuada.*) Donchs... ¡que no t'hi casaràs!

EN LLUIS

(*Ab gran estranyesa.*) ¡Y ara! ¿Per qué?

LA TULA

(*Matxucant la carta ab els dits y rebotentla a terra en un arrebatement d'ira.*) ¡Perque no t'hi casaràs!

EN LLUIS

(*Encara no revingut de la seva sorpresa.*) Això no es cap rahò; digues ¿per qué no m'hi casaré?

LA TULA

(*Anant a descobrirse, y ab la veu tremolosa.*) Donchs ja te'n donaré una de rahò, ingrát; no t'hi casaràs perque...
(*S'interromp bruscament.—Pausa curta.*)

EN LLUIS

(*Molt intrigat.*) ¿Per què? Acaba.

LA TULA

(*Fa sobre sí, pero molt emocionada.*) No, no'n fassis cas: es que estich molt nerviosa avuy; perdona.

EN LLUIS

(*Molt efusivament.*) No, Tula, vuy que parlis, que m diguis lo que anaves a dir.

LA TULA

(*Resoluda, pero més torbada cada cop.*) No, no t'ho diré; no puch dirtho.

EN LLUIS

(*Com presentint lo que encara no pot definirse.*) No sé, me parlas d'una mena de manera, ab un tò com no t'havía sentit may. (*Pausa curta.—Després ab vivacitat.*) Y escolta; m'has dit ingrát. ¿Per què m'ho has dit ingrát, cosineta? (*Inconscientment s'ha anat acostant a la Tula, carinyosament.*)

LA TULA

(*Ab brusquetat massa accentuada pera que pugui semblar sincera.*) Ves; dèixem, dèixem estar.

EN LLUIS

(*Sobtat per una idea.*) Y si fos que tu...

LA TULA

(*Comprenent la idea d'en Lluís.*) No, no; res de lo que't penses. (*Ab la veu tremolosa, acabant per esclatar el dolor y intentant fugir.*) Càsat, caseus, y que siguèu ben felissos.

EN LLUIS

(*Deturant a la Tula.*) Ah, no, Tula, ara t'has trahit; ara els endevino els motius de la teva oposició. (*La Tula's cobreix la cara ab les mans, avergonyida.*) Pero ¿qui ho havia de dir? Tu no m'ho havies donat a entendre may, al contrari.

LA TULA

(*Ingénuament.*) Ni tu tampoch.

EN LLUIS

Es veritat; haig de confessarte que a mi no se m'havía acudit lo qu'es la cosa més natural del mon: tota la vida junts, com dos germanets—com dos germanets mal avinguts, pero vaja, com dos germans a la fi—tu tan hermosa, jo... vaja que no sé avenirme de com no hi havia caigut més aviat.

LA TULA

Jo ho anyoraria molt, Lluís, de no poguerte tenir com fins ara.

EN LLUIS

Tens rahó, tens rahó. A mi també'm faria una mena de cosa no poguerte gastar aquelles franqueses perque un cop casat ab aquella ¿sabs? ja hauria de tenir més formalitat.

LA TULA

(*Ab engelosiment posturer.*) No, no me'n parlis; no te'n vuy sentir parlar més, Lluiset ¿sents?

EN LLUIS

Bé, bé... ¿Sabs que sembla un «cuento» tot aixó que ha passat? Oh, y es lo més natural.

LA TULA

(*Ab naturalitat.*) ¡Y tant!

EN LLUIS

(*Sentintse més enamorat cada moment.*) Ves perque no havía d'adonarmen avans que tu erets tan bufona, tan espiritual, tan digna de ser estimada...

LA TULA

(*Ab moaquería.*) ¿Es a dir que m'estimes, Lluís?

EN LLUIS

(*Ab entusiasme.*) ¡Que si t'estimo! Sempre, sempre t'havía estimat, sino que no hi queya. Jo estich que tots els xascos que't donava y totes les paraulades y inconveniencies que't deya no eren més que amoretes dolces y «requiebros» d'enamorat.

LA TULA

(*Molt posturera.*) No't crech...

EN LLUIS

¡Tan recert!...

LA TULA

(*Ab un xich d'engelosiment.*) Tu be m'has dit que t'agradava aquella... la proporció del oncle de Madrid.

EN LLUIS

Be, dòna; era un agradament que no'm passava dels
s, n'estich segur.

LA TULA

(*Anant fent recort de lo dit avans per en Lluís y senyala-
t com ell, ponderativament.*) Tu be m'has dit que tenia
a cintureta aixís.

EN LLUIS

(*Fovialment.*) Pero ara'm sembla que te més vol que
Plassa de Toros nova.

LA TULA

Y que tenia un nasset aixís.

EN LLUIS

Donchs ara't dich que ni la trompa del «Avi» es més
bossa.

LA TULA

Y que la seva boqueta era aixís.

EN LLUIS

¡Y cá! Un «traga-bolas».

LA TULA

Y que'ls seus peuets...

EN LLUIS

No'm parlis dels seus peus, perque podrien calsarse
las barcasses del carbó.

LA TULA

(*Ab moaquería.*) ¿No m'enganyes, Lluís?

EN LLUIS

¿Que si t'enganyo «Tulita» meva? Ni la «fiera malvada», ni la «pulga gigante» m semblanara més monstrosos que'l «saldo» que'm volía encolomar l'oncle. (*Preocupat*) El mal es que ara jo no sé que dirli al oncle després d'haverli escrit que trobava be la seva proposició y que la seva patrocinada'm semblava una senyoreta de tot prendes, guapa, distingida, amable...

LA TULA

(*Ab decisió y engelosiment.*) ¿Què li contestes diu (*Senyalant assobre la taula.*) Mira, aquí hi ha tinter y ploma. Ara mateix devant meu li poses un telefonema que jo mateixa't dictaré.

EN LLUIS

«¡Tulita», per Deu!

LA TULA

Es que'm poso fóra de mi no més de pensar que l'he vingut tan a prim de pèrdret, cosinet. A la madrilenya no li perdonaré may de la vida.

EN LLUIS

(*Molt amorosit.*) Si, però ara'm tens ben segur.

LA TULA

¡Què serem ditxosos, Lluís!

EN LLUIS

Tant com ens estimavem, y no havernos-en adonats. Si no arribes a ser tu...

LA TULA

(*Posturera.*) ¿Que't sab greu?

EN LLUIS

Es la primera vegada que no'm dol que m'hagis dut contraria.

LA TULA

(*Amorosa.*) Dolent, que m'has fet plorar.

EN LLUIS

(*Estrenyentli una mà carinyosament.*) Tula meva...

LA TULA

(*Reproduintseli de sobte les gelosies d'avans.*) Pero ab y això, encara no has posat el telefonema.

EN LLUIS

Pero ¿encara persisteixes?...

LA TULA

Y tant si persisteixo; escriu, escriu.

EN LLUIS

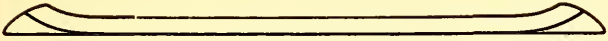
(*Indecís.*) Pero...

LA TULA

(*Imperiosa.*) Posa, posa. (*En Lluís se posa a escriure aire resignat lo que li va dictant la Tula fins arribar calificatiu que aplica aquella a la seva rival, que per precipitació nerviosa ab que la Tula'ls dicta y lo excessament forts que són; en Lluís renuncia a apuntarlos, adantse ab la ploma als dits com un enza sentint aquella llegada de dicteris.*) «Dé por no recibida carta anterior. oposición suya inadmisibile.» (*Trobant la paraula ajustada.*) Aixó es: «inadmisibile». (*Seguint dictant.*) «Su re-nendada, paréceme fea, ignorante, (*Precipitadament fins la fi.*) sosa, cursi, empalagosa, pretenciosa y fastidio—Luis.»

TELÓ

OBRAS DRAMATICAS DEL AUTOR

PTAS.

LA CUGULA.—Drama en tres actes.	2
DE BON TREMP.—Drama en tres actes.	2
UN INTERIOR.—Comedia en un acte.	1
DUETTO.—Pas de comedia; (un acte).	1

